

Asia: VN/30386/2021

Liikennevakuutusdirektiivin kansallinen täytäntöönpano; työryhmän mietintö

Ehdotusta koskevat yleiset huomiot

Voitte lisätä tähän yleiset huomionne esityksestä.

Lautakunta kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa. Työryhmän työskentelyyn on osallistunut useita sen jäseniä ja muita edustajia, joten lautakunnan ratkaisutoiminnassa tehdyt havainnot muutos- ja täsmennystarpeista sisältyvät hyvin kirjoitettuun ja perusteltuun mietintöön. Koska lautakunnan toimivaltaan kuuluvat liikennevakuutuslain korvauskysymykset, se lausuu pääasiassa vain näitä koskevista muutosehdotuksista.

Yhteenvedona lautakunta toteaa, että se pitää työryhmän esittämiä muutoksia lautakunnan toimintaa sivuavilta osin perusteltuina eikä lautakunta ole havainnut niissä tai niiden perusteluissa erityistä huomautettavaa.

Voitte tähän lausua ehdotettujen säännösten vaikutuksista, niiden merkittävydestä sekä haitallisten vaikutusten lieventämismahdollisuuksista. Voitte myös lausua vaikutuksista, joita ei ole esityksessä otettu huomioon.

-

Liikennevakuutuslain muutosehdotukset (1. lakiehdotus)

Yleiset huomiot liikennevakuutuslakiin ehdotetuista muutoksista.

-

Lain soveltamisala (1 §)

Työryhmän mietinnössä on perustellusti lähdetty siitä, että yleistä ja tyhjentävää liikenteeseen käyttämisen määritelmää ei ole syytä lakiin luoda.

Liikennevakuutuslain soveltamisalaa koskevaan pykälään lisättäisiin maininta siitä, että liikenteeseen käyttäminen ei ole riippuvaista ajoneuvon ominaisuuksista tai siitä, missä ajoneuvoa käytetään ja

onko ajoneuvo paikallaan vai liikkeessä. Tältä osin kyse on selvennyksestä, joka vastaa jo nykyistä soveltamiskäytäntöä.

Mietinnössä on hyvin kuvattu niitä käytännön ja tulkinnan ongelmia, joita liittyy nykyiseen liikenteestä eristetyn alueen käsitteeseen. Koska kyseinen lainkohta on jäänyt lähes kuolleeksi kirjaimeksi, liikenteestä eristettyä aluetta koskevan säännöksen poistaminen uudesta laista on perusteltua.

Liikennevakuutuslain soveltamiskäytännössä lain soveltamisala on muodostunut hyvin laajaksi kattaen kaikki ajoneuvon käytöstä liikennevälineenä aiheutuvat riskit ja jopa eräät liikenteeseen käytön kannalta epätyypilliset vahingot, kuten ajoneuvon käytöstä rikoksentekovälineenä sivullisille aiheutuvat vahingot (KKO 1991:169 ja KKO 2003:3). Ehdotuksen mukaan direktiivissä olevaa ajoneuvon käytön määritelmää ei otettaisi liikennevakuutuslakiin siltä osin, kuin siinä todetaan ajoneuvon käytön vastaavan ajoneuvon käyttöä liikennevälineenä vahingon sattuessa. Lautakunnalla ei ole tähän huomautettavaa.

Ajoneuvon määritelmä (2 §:n 1 kohta)

2 §:n 1 kohdan ajoneuvon määritelmää ehdotetaan muutettavaksi siten, että laissa säädettäisiin nimenomaisista nopeus- ja painorajoista. Liikennevakuutuslain nykyisen ajoneuvon määritelmän lautakunta on todennut ongelmalliseksi sähköpotkulautojen ja sähköpyörien osalta. Siksi lautakunta pitää esitettyä täsmennystä perusteltuna.

Ajoneuvon tuominen toisesta ETA-valtiosta (6 a §)

-

Poikkeukset vakuuttamisvelvollisuudesta (8 §)

-

Vahinkohistoriatieto (19 §:n 2 - 5 momentti)

-

Ajoneuvoyhdistelmän aiheuttamat vahingot (39 a §)

Lakiin ehdotettu uusi 39 §:n 1 momentti postaa sen nykyisessä soveltamiskäytännössä ilmenneen ongelman, että ajoneuvoyhdistelmän vetoauton liikennesääntöjen vastaisesta kulusta huolimatta muulle ajoneuvolle aiheutunut esinevahinko jää korvaamatta, jos vetoauto jää tuntemattomaksi. Ehdotus on siksi perusteltu.

Kilpailuun osallistuneelle kuljettajalle aiheutuneet vahingot (41 a §)

-

Eräiden työsuoritusten aikana sattuneet vahingot (42 §)

Nykyisessä 42 §:ssä oleva ilmaus ”liikkumattomana” korvattaisiin ilmaisulla ”paikoillaan”. Lautakunta pitää tätä muutosta perusteltuna selvennyksenä nykysäännökseen.

Työryhmä ei ole päätenyt poissulkemaan korvauspiiristä kaikkia urakkasuoritusten yhteydessä työtä suorittavan tuottamuksesta aiheutuvia esinevahinkoja, vaan ainoastaan kaivuutyöt, joiden yhteydessä tyypillisesti aiheutuu esinevahinkoja maa-ainesta käsiteltäessä. Voi hyvin kysyä, onko järkevää kattaa ylipäänsä liikennevakuutusmaksuilla tällaisia yritystoimintaan kuuluvia riskejä virheellisistä työsuorituksista vain sen vuoksi, että vahinko soveltamisalan erittäin laajan tulkinnan vuoksi täyttää liikennevahingon tunnusmerkistön. Toinen vaihtoehto olisi esimerkiksi ollut se, että säännöksessä olisi rajattu korvauspiirin ulkopuolelle ylipäänsä kaikki työsuorituksen yhteydessä käsiteltävänä olevalle omaisuudelle aiheutuneet vahingot. Mutta tähän ei ole päädytty, ilmeisesti sen vuoksi että korvauspiiriä ei ole haluttu supistaa nykyisestä tätä yhtä urakkatyyppejä enemmän. Kaivuuvahinkojen poissuljenta on nähdäksemme sikäli perusteltu, että sillä kanavoidaan tyypillinen yritystoimintaan kuuluva riski liikennevakuutuksenottajilta yritysvakuutuksiin, kuten esityksessä on todettakin.

Korvauksen suorittamisen määräaika (62 §:n 2 momentti)

Korvauksen suorittamisen määräaika, ns. pakkoalisteisia asioita ja korvauksen viivästymistä koskeviin liikennevakuutuslain 62,66 ja 67 §:iin esitetään tarkennuksia, jotka perustuvat lautakunnan toteamiin epäjohtonmukaisuuksiin etenkin liikennevakuutuslain suhteessa vakuutuslainsäätelyyn. Täsmennyksillä korostetaan vakuutuslaitoksen velvollisuutta suorittaa korvaukset mahdollisimman joutuisasti riippumatta siitä, onko kyse lautakunnan vahvistettavaksi saatettavasta asiasta. Kuten esityksessä on todettu, esitetyt muutokset vastaavat lautakunnan asiasta jo antamaa soveltamisohjetta, joten ehdotetut täsmennykset eivät käytännössä muuttaisi nykytilannetta. On kuitenkin tärkeää, että käytäntö saa oikeutuksensa suoraan lain säännöksistä ja epäjohtonmukaisuudet poistetaan. Esitetyt täsmennykset vastaavat täysin lautakunnan näkemystä.

Velvollisuus pyytää ratkaisusuositusta liikenne- ja potilasvahinkolautakunnalta (66 §)

-

Korvauksen viivästyminen (67 §:n 2 momentti)

-

Korvausedustaja ja korvausasiainmies (69 §:n 5 momentti)

-

Oikeus vaatia korvausta korvausedustajalta (70 §:n 3 ja 4 momentti)

-

Liikennevakuutuskeskuksen takautumisoikeus (74 §:n 3 ja 4 momentti)

-

Tietokeskus (86 §:n 2 momentti)

-

Vahingon korvaaminen vakuutusyhtiön maksukyvyttömyystilanteessa (91 a §)

-

Liikennevakuutuskeskuksen tehtävät ja tiedonsaanti maksukyvyttömyyselimenä (91 b §)

-

Vakuutusyhtiön selvitystila ja konkurssi (92 §:n 2 momentti)

-

Vakuutusyhtiölle määrättävä yhteistakuumaksu (94 §:n 1 momentti)

-

Siirtymäsäännöksiin liittyvät huomiot.

-

Liikennevakuutuskeskuksesta annetun lain muutosehdotus (2. lakiehdotus)

Voitte kirjoittaa tähän huomionne muutosehdotuksesta.

-

Vakuutusyhtiölain muutosehdotus (3. lakiehdotus)

Voitte kirjoittaa tähän huomionne muutosehdotuksesta.

-

Mikkola Juha
liikenne- ja potilasvahinkolautakunta